

**ПРАВИЛНИК
О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ
ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ
УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА
ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И
ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ
ОРГАНИЗУЈЕ ОШ“МИЛИЋ РАКИЋ
МИРКО“ У ПРОКУПЉУ**

**У Прокупљу,
април 2024.године**

На основу чл. 119. став 1. тачка 1), а у вези са чл. 108. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), члана 37. Статута ОШ“Милић Ракић Мирко“ у Прокупљу (у даљем тексту: Школа), Школски одбор на седници одржаној 25.04.2024. године једногласно је донео

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОШ»МИЛИЋ РАКИЋ МИРКО» У ПРОКУПЉУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује ОШ“Милић Ракић Мирко“ у Прокупљу (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите ученика Школе и начин њиховог спровођења.

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу с ближим условима, облицима, мерама, начину, поступку и смерницама за заштиту и безбедност ученика, које прописује министар надлежан за послове образовања.

Члан 2.

Средства за спровођење мера из чл. 1 овог правилника обезбеђују се у буџету Града Прокупља.

Члан 3.

Ученици имају право на заштиту и безбедност према одредбама Правилника:

- 1) у школској згради и школском дворишту;
- 2) на путу између куће и Школе;
- 3) ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно-васпитног рада или других активности које организује Школа.

Члан 4.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) других ученика, запослених, родитеља, односно другог законског заступника ученика и трећих лица који угрожавају њихову безбедност,
- 2) болести и повреда,
- 3) пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност,
- 4) других несрећа/удеса,
- 5) катастрофа или других ванредних околности и ситуација.

Члан 5.

Одељењски старешина и наставници који с ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и с начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, секретару школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 6.

Одредбе Правилника дужни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), запослени у Школи (у даљем тексту: запослени), ученици, родитељи, односно други законски заступници (у даљем тексту: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Посебна обавеза директора је да повремено, а најмање два пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Провера из става 1. овог члана врши се без најаве.

Члан 7.

Не спровођење мера безбедности ученика од стране запослених, прописаних правилником, сматра се тежом повредом радне обавезе, за коју се води дисциплински поступак, и за коју може да се изрекне новчана казна или удаљење са рада у трајању до три месеца, или мера престанка радног односа, уколико се неспровођење мера безбедности учини свесним нехатом, намерно или у циљу прибављања себи или другог противправне имовинске користи сагласно одредбама Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и директора ОШ“Милић Ракић Мирко“ у Прокупљу. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Понашање ученика којим угрожава властиту или безбедност других ученика и запослених у школи, у школским и другим активностима које организује школа, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак и изричу мере у складу са Правилником о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у ОШ“Милић Ракић Мирко“ у Прокупљу.

Члан 8.

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима града Прокупља и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених правилником.

Члан 9.

На материју коју уређује Правилник примењују се и одредбе других општих аката Школе чија је примена важна за остваривање заштите и безбедности ученика.

II. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У ЗГРАДИ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ

1. Заштита и безбедност од поступака других лица

Члан 10.

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата заштиту и безбедност од:

- 1) дискриминације;
- 2) насиља, злостављања и занемаривања;
- 3) понашања које вређа углед, част или достојанство;
- 4) страначког организовања и деловања.

Члан 11.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање према ученицима а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика врши се у складу са Правилима понашања у ОШ“Милић Ракић Мирко“ у Прокупљу и активностима стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Школа је дужна да предузме све мере прописане правилником и законским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање према ученику у школи.

Члан 12.

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање ученика.

Школа ће одмах поднети пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања и занемаривања, нарочито ако је то учињено од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Школа израђује и реализује годишњи програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и спречавања дискриминације, у оквиру кога се као саставни део реализује и програм поступања установе у кризним догађајима, у складу са законом и са прописом којим је уређен протокол поступања

у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, односно поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Школа је дужна да се руководи Програмом поступања установе у кризним догађајима и планом поступања у ситуацијама кризе.

Посебним актом директор врши именовање и дефинише надлежности тима за заштиту и тима за кризне догађаје.

Члан 13.

У школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор школе је дужан да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности школе.

Члан 14.

У школи је забрањен било какав вид страначког организовања и деловања.

Уколико запослени, ученици или родитељи односно законски заступници ученика примете било какав вид страначког организовања и деловања дужни су да о томе обавесте овлашћено лице.

Члан 15.

За откључавање капија на школском дворишту и улазних врата овлашћени су домар Школе (у даљем тексту: домар), директор и помоћно особље.

Пре почетка наставе, домар откључава улазна врата, проверава стање школских просторија, о томе обавештава директора или секретара и предузима друге неопходне мере.

Када се у Школи не изводи настава нити друге активности, сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање капије и улаза на почетку радног времена и за закључавање капије и улаза на крају радног времена задужен је домар, а у његовом одсуству – друго лице, по овлашћењу директора.

Члан 16.

За проверу, односно идентификацију лица која улазе у зграду надлежно је дежурно помоћно-техничко особље.

Пристап родитељима, односно старатељима и трећим лицима – пратиоцима ученика са сметњама у развоју, и то у учионице, кабинете, школско двориште, и на друга места где се остварује образовно-васпитни рад неопходна је претходна сагласност директора.

2. Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 17.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда, Школа:

- 1) води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- 2) води бригу о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа донете по прописима у области здравства;
- 4) према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 5) према својим могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 6) обезбеђује надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- 7) предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његовог родитеља;
- 8) је обавезна да родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица,

обавести да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји;

9) одржава дисциплину у Школи и школском дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;

10) брине да буде истакнуто место за прву помоћ у школи (где се налазе комплети за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефони хитне помоћи и надлежног дома здравља) као и начин поступања у ситуацији када је потребно ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду ученика;

11) предузима поступање ради заштите од физичких повреда;

Члан 18.

Ученика чије здравствено стање, према налазу надлежног лекара, представља опасност за остале ученике и запослена лица, родитељи не смеју слати на наставу нити на друге активности у организацији Школе.

3. Заштита и безбедност од пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност

Члан 19.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од пожара, Школа је обавезна да се придржава Закона о заштити од пожара, Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, пратећих прописа и свог општег акта о тој материји.

Члан 20.

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливања фекалија, домар проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на водоводним и/или канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 21.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 22.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље ученика.

Члан 23.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

III. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 24.

Сваки запослени и родитељи, старатељи односно законски заступници дужни су да прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи. О уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавештавају директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт са органима надлежним за безбедност саобраћаја.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима школи (нпр. постављање лежећих полицајаца, семафора, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и сл.

Члан 25.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обратно, директор и запослени из реда наставног особља:

- 1) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до Школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља и предузима друге мере;

Члан 26.

Школа је дужна да сарађује са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу школи, правилног размештаја/постављања контејнера да не ометају улаз у школско двориште и зграду и др.

IV. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ЗГРАДЕ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

Члан 27.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету, екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

1. Заштита и безбедност ученика за време извођења излета, екскурзија, наставе у природи и сличних активности

Члан 28.

Приликом избора понуђача за извођење излета, екскурзија, наставе у природи и сличних активности с ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика;

V. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 29.

Школа посебним актима утврђује превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада, и то:

- 1) распоред дежурстава запослених;
- 2) начин евидентирања уласка трећих лица у Школу;
- 3) могућности боравка у Школи, односно непосредног учешћа родитеља, односно другог законског заступника ученика у активностима Школе;
- 4) начин утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право или имају старатељство над дететом када га одводе из Школе;

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Овај правилник донет је у сарадњи са надлежним органом града Прокупља.

У поступку извршавања мера заштите и безбедности ученика Школа сарађује са:

- Школском управом Ниш
- Просветном инспекцијом града Прокупља,
- Здравственим центром „Топлица“ Прокупље,
- Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре,

- Министарством унутрашњих послова – Полицијском управом у Прокупљу,
- Центром за социјални рад Прокупље,
- са другим основним и средњим школама на територији града Прокупља,
- културним институцијама у граду,
- родитељима, односно старатељима ученика

Члан 31.

Измене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 32.

Овај правилник објавити на огласној табли школе и интернет страници школе у циљу обавештавања ученика, родитеља и саратеља као и свих запослених у школи.

Члан 33.

Даном ступања на снагу Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика ОШ“Милић Ракић Мирко“ заведен под бројем 665 од 21.6.2018. године.

Члан 34.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора
Љиљана Радуловић

Правилник је заведен под деловодним бројем 183, од 25.4. 2024. године, објављен је на огласној табли Школе дана 25.4. 2024. године, а ступио је на снагу дана 03.5. 2024. године.

Секретар Школе
Драгана Младеновић